

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ
ВАЗИРЛИГИ**

ЎРТА МАХСУС, КАСБ-ХУНАР ТАЪЛИМ МАРКАЗИ

**СИРДАРЁ ВИЛОЯТИ ЎРТА МАХСУС, КАСБ-ХУНАР ТАЪЛИМ
БОШҚАРМАСИ**

БЕШБУЛОҚ МАИШИЙ ХИЗМАТ КАСБ-ХУНАР КОЛЛЕЖИ

«ТАСДИҚЛАЙМАН»
Бешбулоқ маиший хизмат касб-хуна
р коллежи директор _____
Э.Бобобеков

«___» _____ 200__ йил

Информатика фани бўйича

ИШЧИ ЎҚУВ ДАСТУРИ

Умумий ўқув соати	170
Шу жумладан:	120
Маўруза	68
Амалий	52
Мустақил ишлар	50

Коллеж ЎИБДЎ	Х.Курбанбаева
Коллеж ММИБДЎ	Д.Номуродова
Коллеж КТБДЎ	Н.Бекмуродов
Коллеж услубчиси	Д.Рустамова

Фаннинг ишчи ўқув дастури Бешбулок маиший хизмат касб-хунар коллежининг 2010 йил “30” август 1-сон мажлисида муҳокама этилди ва маъқулланди.

Урта махсус, касб-хунар таълими Информатика фани ўқув дастури ва ўқув режасига мувофик ишлаб чиқилди.

Тузувчи:

Каримбердиев Камол –
Информатика фани ўқитувчиси

(имзо)

Фанинг ишчи ўқув дастури Бешбулок маиший хизмат касб-хунар коллежининг 2010 йил “30” август 1-сон мажлисида муҳокама этилди ва тасдиқланди.

Кенгаш раиси, Коллеж директори
2010 йил «30»август

Э.Бобобеков

Келишилди:

Коллеж ЎИБДЎ

Х.Курбонбоева

2010 йил «30»август

СЎЗ БОШИ

Ҳозирги даврда бирор-бир соҳада иш юритиш, уни бошқаришни компьютерсиз тасаввур қилиш қийин. XXI аср саводхон кишиси бўлиш учун аввало компьютер саводхон бўлиш, ахборот технологияларини пухта эгалламоқ лозим. Ҳар бир мутахассис, у қайси соҳада ишлашдан қатъий назар, ўз вазифасини замон талаби даражасида бажариши учун ахборотга ишлов берувчи воситаларни, уларни ишлатиш услубиётини билиши ва уларда ишлаш кўникмасига эга бўлиши зарур. Шу сабабли бугунги кунда мустақил Республикамизда таълим соҳасида амалга оширилаётган туб ислохотларнинг мазмун моҳияти, мақсади ва вазифалари аниқ белгилаб олинган. Жумладан, «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури»да «Кадрлар тайёрлаш тизими ва мазмунини мамлакатнинг ижтимоий ва иқтисодий тараққиёти истиқболларидан, жамият эҳтиёжларидан, фан, маданият, техника ва технологияларининг замонавий ютуқларидан келиб чиққан ҳолда қайта қуриш назарда тутилади» деб белгилаб қўйилган.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатнинг 2010 йил 27 январ куни бўлиб ўтган қўшма мажлисидаги “Мамлакатни модернизация қилиш ва кучли фуқаролик жамияти барпо этиш – устувор мақсадимиздир”, ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг 2010 йил 29 январ куни бўлиб ўтган мажлисидаги “Асосий вазифамиз – Ватанимиз тараққиёти ва ҳалқимиз фаровонлигини янада юксалтиришдир” мавзуларидаги маърузаларида ҳам ўқув жараёнига янги ахборот–коммуникация ва педагогик технологияларни, электрон дарсликлар ҳамда мультимедиа воситаларини кенг жорий этиш ҳисобига мамлакат мактаблари, касб-хунар коллежлари ва лицейларида, олий таълим муассасаларида таълим бериш сифатини тубдан яхшилаш, таълим муассасаларининг ўқув-лаборатория базасини энг замонавий ўқув ва лаборатория ускуналари, компьютер техникаси билан мустаҳкамлаш вазифалари қўйилган.

Юқоридагилар асосида таълим тизимидаги фанларни ўқитишда узвийлик ва узлуксизлигини таъминлаш мақсадида, ҳар бир фаннинг мазмунини қайта таҳлилдан ўтказиш, Давлат таълим стандартлари ва ўқув дастурларини такомиллаштириш, таълим босқичлари бўйича унинг узвийлиги ва узлуксизлигини таъминлаш асосида тубдан ислох қилиш зарур бўлади. Академик лицей ва касб-хунар коллежлари ўқув режасида умумтаълим предмети сифатида киритилган Информатика предмети ҳам бундан мустасно эмас.

Ўрта махсус, касб-хунар таълими босқичида Информатика фанини ўқитишнинг **бош мақсади** таълим муассасаларида (академик лицей ва касб-хунар коллежларида) таҳсил олаётган ўқувчи-талабаларга информатиканинг касбга ёнаштирилган ва амалий жиҳатлари ҳақида билим бериш, замонавий компьютерларнинг дастурий таъминоти, шу жумладан, амалий ва хизмат кўрсатувчи дастурлар билан ишлаш малакасини ҳосил қилиш, замонавий ахборот технологиялари ҳақида умумий маълумот беришдан иборат.

Фаннинг **вазифаси** информатикани касбий фаолиятида самарали фойдалана оладиган даражасида ўргатишдан иборат бўлиб, ўрта махсус маълумотли мутахассисларга шу соҳада мукамал тўлиқ билим берилишини таъминлайди.

Дастурни тузишда мавзуларнинг узвий кетма-кетлиги ва таълим тизимининг ушбу босқичида «Ахборот технологиялари» курсининг ўқитилиши ҳам эътиборга олинган. Шунинг учун дастурда ахборот технологиялари ҳақида асосий тушунчаларгина берилиб, муайян ахборот технологиялари, уларнинг таъминоти ва имкониятлари билан тўлиқ таништириш, шунингдек ушбу технологиялар билан ишлаш кўникмаларини шакллантириш кўзда тутилмаган. Бундан ташқари дастурга киритилган бир қатор амалий дастурларнинг барчасини ҳам ўрганиш шарт эмас. Академик лицей ёки касб-хунар коллежининг йўналишидан келиб чиққан ҳолда у ёки бу амалий дастурни ўрганиш мумкин.

Ўқувчиларнинг билим, малака ва кўникмаларига талаблар:

– ахборотни тасвирлаш, сақлаш, ишлов бериш ва узатиш йўллари, ахборотнинг сифат кўрсаткичлари, ахборотли объектлар. жамиятда ахборий жараёнлар, ахборотлашган жамият, ахборий маданият, жамиятни ахборотлаштиришнинг ҳуқуқий асослари, ахборотлашган жамиятнинг моддий ва технологик негизлари, жамиятнинг ахборот ресурслари, таълимий ахборот ресурслари, ахборот хавфсизлиги, ахборий ҳуқуқ ва этика, касбий фаолиятда ахборотнинг роли ва аҳамияти, информатиканинг ахборотлашган жамиятдаги ўрни, роли ва вазифалари ҳақида тушунчаларга эга бўлиши;

– компьютерни ахборотга ишлов берувчи восита сифатидаги ролини, компьютер дастурлари ва уларнинг ахборотларга ишлов бериш жараёнидаги ўрнини, шахсий компьютерлар таснифи ва таркибини, тизимли блок ва унинг тузилмасини, компьютерда маълумотларни ташкил этиш ва сақлаш ҳақида билимларга эга бўлишлари ва уладан фойдалана олиши;

– Шахсий компьютернинг дастурий таъминоти ва унинг турларини, драйверлар, файллар ва каталоглар билан ишлашни, амалий дастурий таъминот турларини, дастурлаш технологиясининг ускунавий воситаларини билиши ва улар билан ишлай олиши;

– тизимли дастурий таъминот ва унинг турларини, операцион тизим ва унинг қобиғи остида ишловчи дастурларни билиши ва улар билан ишлай олиши, замонавий операцион тизимлар ҳақида маълумотларга эга бўлиши, WINDOWS операцион тизимида ишлай олиши, LINUX -операцион тизими, унинг имкониятлари, қўлланилиш доираси, хусусиятлари ва афзалликлари ҳақидаги билимларга эга бўлиши;

– Офис дастурлари пакети ва унинг таркибини, матн процессорлари-нинг қўшимча имкониятларини билиши ва улардан фойдалана олиш малакаларига эга бўлиши, гиперссылкалар, расмлар ва мураккаб жадваллар билан ишлай олиши, матнлар билан ишловчи бошқа дастурий воситалар ҳақида билимларга эга бўлиши, Tex, LaTeX дастурлари билан ишлай олиши, жадвал процессори ҳақида билимларга эга бўлиши ва унда ишлай олиши, тақдимот яратишнинг дастурий таъминоти ҳақидаги билимларга эга бўлиши ва Power Point дастурида мураккаб анимацион тақдимотларни ярата олиши, касбий фаолиятда офис дастурларидан фойдаланиш имкониятлари ҳақидаги билимларга эга бўлиши ва фойдалана олиши;

- график объектлар ва уларни компьютерда тасвирлаш усулларини, Компьютер графикаси ва унинг турларини, тасвирларни график муҳаррир ускуналари, сканер, график планшет ёрдамида киритиш ва қайта ишлаш ёлларини, растрли ва векторли графиканинг дастурий таъминоти билиши, PhotoShop, CorelDraw, AvtoCad, MathCAD дастурларидан бирида ишлай олиши Икки ва уч ўлчовли графика ҳақида билимга эга бўлиши ва касбий фаолиятида график дастурларидан фойдалана олиш малакаларига эга бўлиши;
- амалий дастурлар ва уларнинг касбий соҳаларда қўлланилиши, нашриёт тизимлари ҳақида маълумотга эга бўлиши, PageMaker дастурининг имкониятларини билиши ва унда ишлай олиши, турли соҳаларда қўлланиладиган дастурлар IC бугалтерия, Статистика дастурлари ҳақида маълумотга эга бўлиши ва улардан бирида ишлай олиши, таржимон дастурлари (PROMT, Uzlat ва бошқ) ҳақида маълумотга эга бўлиши ва улардан бирида билан ишлаш малакаларига эга бўлиши;
- Замонавий дастурлаш тиллари ва уларнинг таснифи, дастурлаш тилининг асосий тушунчалари ва операторларини, бир ва кўп ўлчовли массивлар ва уларга оид масалларни ечиш усулларини, процедуралар ва функцияларга оид масалаларга дастурлар тузишни, дастурлашда модуллар ва уларнинг ишлатилишини, Объектга мўлжалланган дастурлаш ҳақида билимга эга бўлиши, Delphi дастурлаш тили ва унинг ишчи муҳити билан ишлай олиши, компонентлар палитраси ва унинг бўлимлари ва айрим компонентлари билан ишлай олиши, Delphi дастури структураси, лойиҳа ва модуллар тузишга оид масалаларни ҳал қилишни, Delphi да процедура ва функциялар билан ишлай олишни, Delphi дастурлаш тилининг график имкониятлари оид дастурлар тузиш ва уларни компьютерга киритиб таҳлил қилиш малакаларига эга бўлиши;
- Web-дизайн ва унинг дастурий таъминоти, DHTML, Java, Flash технологиялари ёрдамида Web саҳифа яратиш ва безашни, Web саҳифаларга расми, графикли маълумотларни турли усулларда жойлаштириш ва безаш усулларини, Web саҳифаларда формалар яратиш ва безаш усулларини, Web саҳифаларда анимациялар ва уларни ўрнатиш усулларини, товушли маълумотларни жойлаштиришни, Web саҳифалар билан алоқаларни ўрнатиш имкониятларини билишлари ва амалиётда қўллай олишлари керак.

Дастур қуйдаги бўлимлардан иборат:

- 1-боб. Ахборот ва жамият.
- 2-боб. Замонавий шахсий компьютерлар ва уларнинг дастурий таъминоти.
- 3-боб. Компьютернинг тизимли дастурий таъминоти.
- 4-боб. Офис дастурларининг қўшимча имкониятлари.
- 5-боб. Компьютерда график объектлар билан ишлаш.
- 6-боб. Касбий фаолиятда амалий дастурлар ва улардан фойдаланиш асослари.
- 7-боб. Замонавий дастурлаш тиллари.
- 8-боб. Web-дизайн асослари.

Амалий ва лаборатория машғулотлари маърузаларда олинган назарий билимларни ўзлаштириш ва мустаҳкамлашга қаратилган бўлиб, замонавий компьютерлар ва ахборот технологиялар воситалари билан жиҳозланган хоналарда ўтказилади. Уларнинг сони мавзуларнинг назарий ёки амалий жиҳатларига қараб аниқланади. Амалий ва лаборатория машғулотларини ўтказишда асосий эътиборни касбга оид масалаларни ечишга қаратиш лозим. Бунинг учун алоҳида лаборатория ишлари тўпламини тузиш ва улардан фойдаланиш мақсадга мувофиқдир.

Дастурнинг бажарилишини қафолатлайдиган муҳим омилларидан бири, талабалар билимини назорат қилишни изчил ва тизимли равишда ўз вақтида амалга ошириб боришдир. Бу ўринда жорий назоратни ўқувчиларни лаборатория ишларини бажаришларини ва уй вазибаларини текшириш, қисқа муддатли мустақил ишларни уюштириш ёки тест орқали амалга ошириш тавсия этилади. Оралиқ ва якуний назорат эса, асосан махсус вазибаларни бажариш ёки тест топшириқлари орқали амалга оширилади. Оралиқ назоратни ҳар бир бўлим бўйича бир марта, якуний назоратни эса, ҳар ярим йил охирида ўтказиш тавсия этилади.

Фанни ўрганишда замонавий шахсий компьютерлардан, ахборот технологиялари воситаларидан, локал ва глобал компьютер тармоқларидан, INTERNET, электрон почта, ACCESS, маълумотлар омборини бошқариш тизими, офис дастурларидан, электрон таълимий ресурслардан, янги педагогик технологиялардан ва интерфаол усуллардан фойдаланиш кўзда тутилган.

ИНФОРМАТИКА ФАНИ БЎЙИЧА ИШЧИ ДАСТУР

1-БОБ. Ахборот ва жамият (4 соат)

Ахборот ҳақида тушунча. Ахборий жараёнлар. Ахборотни тасвирлаш, сақлаш, ишлов бериш ва узатиш. Ахборотнинг сифат кўрсаткичлари. Ахборотли объектлар. Жамиятда ахборий жараёнлар. Ахборотлашган жамият ҳақида тушунча. Ахборий маданият. Жамиятни ахборотлаштиришнинг ҳуқуқий асослари. Ахборотлашган жамиятнинг моддий ва технологик негизлари. Жамиятнинг ахборот ресурслари, таълимий ахборот ресурслар. Ахборот хавфсизлиги, ахборий ҳуқуқ ва этика. Касбий фаолиятда ахборотнинг роли ва аҳамияти. Информатиканинг ахборотлашган жамиятдаги ўрни, роли ва вазибалари.

2-БОБ. Замонавий шахсий компьютерлар ва уларнинг дастурий таъминоти (8 соат)

Компьютер ахборотга ишлов берувчи восита сифатида. Компьютер дастурлари ва уларнинг ахборотларга ишлов бериш жарёнидаги ўрни. Шахсий компьютерлар таснифи ва таркиби. Тизимли блок ва унинг тузилмаси. Компьютерда маълумотларни ташкил этиш ва сақлаш.

Шахсий компьютернинг дастурий таъминоти ва унинг турлари. Тизимли дастурий таъминот. Операцион тизим. Драйверлар. Файллар ва каталоглар билан ишлаш. Тармоқ операцион тизими. Амалий дастурий таъминот (АДТ). Умумий мақсадли АДТ. Дастурлаш технологиясининг ускунавий воситалари.

3-БОБ. Компьютернинг тизимли дастурий таъминоти (16 соат)

Тизимли дастурий таъминот ва унинг турлари. Операцион тизим ва унинг қобиғи остида ишловчи дастурлар. Замоनावий операцион тизимлар. WINDOWS операцион тизимининг қўшимча имкониятлари. LINUX-операцион тизими, унинг имкониятлари, қўлланилиш доираси, хусусиятлари ва афзалликлари.

4-БОБ. Офис дастурларининг қўшимча имкониятлари (16 соат)

Офис дастурлари пакети ва унинг таркиби. Матн процессорлари ва уларнинг қўшимча имкониятлари. Гиперссылкалар, расмлар ва мураккаб жадваллар билан ишлаш. Тех, Latex дастурлари. Жадвал процессорининг қўшимча имкониятлари ва улардан фойдаланиш. Тақдимот ва уни яратишнинг дастурий таъминоти. Power Point дастурининг қўшимча имкониятлари. Касбий фаолиятда офис дастурларидан фойдаланиш имкониятлари.

5-БОБ. Компьютерда график объектлар билан ишлаш (20 соат)

График объектлар ва уларни компьютерда тасвирлаш усуллари. Компьютер графикаси тушунчаси. Компьютер графикаси турлари. Тасвирларни график муҳаррир ускуналари (скайнер, график планшет ва бошқ) ёрдамида кириштириш ва қайта ишлаш. Растрли ва векторли графиканинг дастурий таъминоти. PhotoShop -растрли график муҳаррири. CorelDraw -векторли график муҳаррири. AutoCad, MathCAD дастурлари ва улар билан ишлаш асослари. Икки ва уч ўлчовли графика. Касбий фаолиятда график дастурларидан фойдаланиш имкониятлари.

6-БОБ. Касбий фаолиятда амалий дастурлар ва улардан фойдаланиш асослари (20 соат)

Амалий дастурлар ва улардан турли касбий соҳаларда фойдаланиш. Нашриёт тизимлари. PageMaker дастури ва унда ишлаш асослари (матнли, жадвалли ва расмли маълумотлар билан ишлаш). Иқтисодий соҳада қўлланиладиган дастурлар. 1С бухгалтерия дастури ва унда ишлаш асослари. Statistika дастури ва унинг имкониятлари. Таржимон дастурлари. PROMT, Uzlal дастурлари ва улар билан ишлаш.

7-БОБ. Замоनावий дастурлаш тиллари (20 соат)

Замоनावий дастурлаш тиллари ва уларнинг таснифи. Дастурлаш тилининг асосий тушунчалари ва операторлари. Бир ва кўп ўлчовли массивлар. Асосий алгоритмик тузилмалар (чизикли, тармоқланувчи, такрорланувчи) ва уларнинг дастурлари. Процедуралар ва функциялар. Дастурлашда модуллар ва уларнинг ишлатилиши. Объектга мўлжалланган дастурлаш ҳақида тушунча. Delphi дастурлаш тили ва унинг ишчи муҳити. Компонентлар палитраси. Палитра бўлимлари ва айрим компонентлар хоссалари. Delphi дастурлари структураси. Лойиҳа ва модул. Delphi дастурлаш тилининг операторлари. Delphiда процедура ва функциялар. Delphi дастурлаш тилининг график имкониятлари.

8-БОБ. Web-дизайн асослари (16 соат)

Web-дизайн ҳақида тушунча, Web-дизайн ва унинг дастурий таъминоти, DHTML, Java, Macromedia Flash технологиялари ёрдамида Web-саҳифа яратиш ва безаш. Web - саҳифаларга расмли, графикли маълумотларни жойлаштириш ва безаш, Web- саҳифаларда формалар яратиш ва безаш. Web-саҳифаларда анимациялар ва уларни ўрнатиш. Товушли маълумотлар ва улар билан ишлаш, Web-саҳифалар билан алоқаларни ўрнатиш имкониятлари

Амалий ва Мустақил ишлар учун тахминий мавзулар:

1. Шахсий компьютерларнинг техник қурилмалари билан ишлаш.
2. Шахсий компьютерларнинг дастурий таъминоти билан танишиш.
3. Тизимли дастурий таъминот билан танишиш.
4. Файллар ва каталоглар билан ишлаш.
5. Тармоқ Операцион тизими ва амалий дастурий таъминот дастурлари билан танишиш.
6. Дастурлаш технологиясининг ускунавий воситалари билан танишиш.
7. Операцион тизим ва унинг қобиғи остида ишловчи дастурлар билан ишлаш.
8. WINDOWS операцион тизимининг қўшимча имкониятлари билан танишиш.
9. LINUX -операцион системаси, имкониятлари, қўлланилиш доираси билан танишиш.
10. Офис дастурлари пакети унинг таркиби билан танишиш.
11. Матн процессорлари ва унда ишлаш имкониятлари.
12. Гиперссылкалар, расмлар ва мураккаб жадваллар билан ишлаш.
13. Тех(LATEX) дастурлари ва улар билан ишлаш.
14. Жадвал процессори ва унда ишлаш.
15. Мураккаб турдаги жадвалларга ишлов бериш.
16. Жадвалларни бир бирига боғлаш ва уларни ташкил қилиш.
17. Тақдимот яратишнинг дастурий таъминоти билан танишиш.
18. Мураккаб турдаги тақдимотларни яратиш.
19. Офис дастурларидан фойдаланиб касбий фаолиятга оид амалий масалаларни ечиш.
20. График объектлар ва уларни компьютерда тасвирлаш усуллари билан танишиш.

21. Компьютер графикаси турлари билан танишиш.
22. Тасвирларни график мухаррир ускуналари, скайнер, график планшет ёрдамида киритиш ва қайта ишлаш.
23. Растрли ва векторли графиканинг дастурий таъминоти билан танишиш.
24. PhotoShop -растрли график мухарририда ишлаш.
25. PhotoShop дастурида расмларга қайта ишлов бериш
26. CorelDraw векторли график мухарририда ишлаш.
27. CorelDraw дастурида тасвирларини ҳосил қилиш улар устида амаллар бажариш.
28. AvtoCad дастури ва унинг имкониятлари билан танишиш.
29. AvtoCad дастурида ишлаш.
30. MathCAD дастури ва унинг имкониятлари билан танишиш.
31. MathCAD дастурида ишлаш.
32. График дастурларидан фойдаланиб касбий фаолиятга оид масалларни ечиш.
33. Касбий фаолиятга оид масалаларни ечишда амалий дастурлардан фойдаланиш.
34. PageMaker дастури ва унда ишлаш.
35. Матнли, жадвалли ва расмли маълумотлар билан ишлаш.
36. Иқтисодий соҳада қўлланиладиган дастурлар билан танишиш.
37. 1С бухгалтери дастури ва унда ишлаш
38. Статистик маълумотларга ишлов бериш дастурлари ва унинг имкониятлари билан танишиш.
39. Статистика дастури билан ишлаш.
40. Таржимон дастурлари билан танишиш.
41. PROMT ёки Uzlak дастурлари билан ишлаш.
42. Замонавий дастурлаш тиллари ва уларнинг таснифи билан танишиш.
43. Дастурлаш тилининг асосий тушунчалари ва операторлари билан ишлаш.
44. Чизикли дастурлар тузиш ва улар билан ишлаш.
45. Тармокланувчи дастурлар тузиш ва улар билан ишлаш.
46. Такрорланувчи дастурлар тузиш ва улар билан ишлаш.
47. Бир ва кўп ўзгарувчили массивлар билан ишлаш.
48. Процедуралар ва функциялар билан ишлаш.
49. Модуллардан фойдаланиб дастур тузиш ва улар билан ишлаш.
50. Delphi дастурлаш тили ва тилининг ишчи мухити билан танишиш.
51. Компонентлар палитраси. Палитра бўлимлари ва айрим компонентлар хоссалари билан танишиш.
52. Delphi дастурлари структураси билан танишиш.
53. Лойиха ва модулларга оид дастурлар тузиш.
54. Delphi дастурлаш тилининг операторлари ёрдамида дастурлар тузиш.
55. Протсекура ва функцияларга оид дастурлар тузиш.
56. Delphi дастурлаш тилининг график имкониятлари билан танишиш.
57. Delphi дастурлаш тилида графикага оид дастурлар тузиш ва таҳлил қилиш.
58. Web- дизайн ва унинг дастурий таъминоти билан танишиш.
59. DHTML тили ёрдамида Web-саҳифа яратиш.
60. Java тили ёрдамида Web-саҳифа яратиш.
61. Macromedia Flash дастури ёрдамида Web-саҳифаларга маълумотлар жойлаштириш.
62. Macromedia Flash дастурида Web- саҳифаларда формалар яратиш.
63. Бир нечта Web-саҳифалар билан алоқаларни ўрнатиш.

Информатика фанидан ўтиладиган мавзулар ва улар бўйича машгулот турларига ажратилган соатларнинг тақсироти.

Т/р	Фаннинг бўлими ва мавзуси, маърузалар мазмуни	Соатлар			
		Жами	Маъруза	Амалий машгулот	Мустақил иш
1 - семестр					
1.	Ахборот ҳақида тушунча. Ахборий жараёнлар. Ахборотни тасвирлаш, сақлаш, ишлов бериш ва узатиш. Ахборотнинг сифат кўрсаткичлари. Ахборотли объектлар. Жамиятда ахборий жараёнлар. Ахборотлашган жамият ҳақида тушунча. Ахборий маданият. Жамиятни ахборотлаштиришнинг ҳуқуқий асослари. Ахборотлашган жамиятнинг моддий ва технологик негизлари. Жамиятнинг ахборот ресурслари, таълимий ахборот ресурслар. Ахборот хавфсизлиги, ахборий ҳуқуқ ва этика. Касбий фаолиятда ахборотнинг роли ва аҳамияти. Информатиканинг ахборотлашган жамиятдаги ўрни, роли ва вазибалари.	4	4		2
2.	Компьютер ахборотга ишлов берувчи восита сифатида. Компьютер дастурлари ва уларнинг ахборотларга ишлов бериш жараёнидаги ўрни. Шахсий компьютерлар таснифи ва таркиби. Тизимли блок ва унинг тузилмаси. Компьютерда маълумотларни ташкил этиш ва сақлаш. Шахсий компьютернинг дастурий таъминоти ва унинг турлари. Тизимли дастурий таъминот. Операцион тизим. Драйверлар. Файллар ва каталоглар билан ишлаш. Тармоқ операцион тизими. Амалий дастурий таъминот (АДТ). Умумий мақсадли АДТ. Дастурлаш технологиясининг ускунавий воситалари.	8	6	2	4
3.	Тизимли дастурий таъминот ва унинг турлари. Операцион тизим ва унинг қобиги остида ишловчи дастурлар. Замонавий операцион тизимлар. WINDOWS операцион тизимининг қўшимча имкониятлари. LINUX-операцион тизими, унинг имкониятлари, қўлланилиш доираси, хусусиятлари ва афзалликлари.	16	12	4	6
4.	Офис дастурлари пакети ва унинг таркиби. Матн процессорлари ва уларнинг қўшимча имкониятлари. Гиперссылкалар, расмлар ва мураккаб жадваллар билан ишлаш. Тех, Latex дастурлари. Жадвал процессорининг қўшимча имкониятлари ва улардан фойдаланиш. Тақдимот ва уни яратишнинг дастурий таъминоти. Power Point дастурининг қўшимча имкониятлари. Касбий фаолиятда офис дастурларидан фойдаланиш имкониятлари.	16	8	8	6
5.	График объектлар ва уларни компьютерда тасвирлаш усуллари. Компьютер графикаси тушунчаси. Компьютер графикаси турлари. Тасвирларни график муҳаррир ускуналари (скайнер, график планшет ва бошқ) ёрдамида киритиш ва қайта ишлаш. Растрли ва векторли графиканинг дастурий таъминоти. PhotoShop -растрли график муҳаррири. CorelDraw -векторли график муҳаррири. AvtoCad, MathCAD дастурлари ва улар билан ишлаш асослари. Икки ва уч ўлчовли графика. Касбий фаолиятда график дастурларидан фойдаланиш имкониятлари.	20	12	8	8
6.	Амалий дастурлар ва улардан турли касбий соҳаларда фойдаланиш. Нашриёт тизимлари. PageMaker дастури ва унда ишлаш асослари (матнли, жадвалли ва расмли маълумотлар билан ишлаш). Иқтисодий соҳада қўлланиладиган дастурлар. 1С бухгалтерия дастури ва унда ишлаш асослари. Statistika дастури ва унинг имкониятлари. Таржимон дастурлари. PROMT, Uzlal дастурлари ва улар билан ишлаш.	16	6	10	8
2 – семестр					
7	Statistika дастури ва унинг имкониятлари. Таржимон дастурлари. PROMT, Uzlal дастурлари ва улар билан ишлаш.	4	2	2	
8	Замонавий дастурлаш тиллари ва уларнинг таснифи. Дастурлаш тилининг асосий тушунчалари ва операторлари. Бир ва кўп ўлчовли массивлар. Асосий алгоритмик тузилмалар (чизиқли, тармоқланувчи, такрорланувчи) ва уларнинг дастурлари. Процедура-лар ва функциялар. Дастурлашда модуллар ва уларнинг ишлатилиши. Объектга мўлжалланган дастурлаш ҳақида тушунча. Delphi дастурлаш тили ва унинг ишчи муҳити. Компонентлар палитраси. Палитра бўлимлари ва айрим компонентлар хоссалари. Delphi дастурлари структураси. Лойиха ва модул. Delphi дастурлаш тилининг операторлари. Delphiда процедура ва функциялар.	20	12	8	8
9	Web-дизайн ҳақида тушунча, Web-дизайн ва унинг дастурий таъминоти, DHTML, Java, Macromedia Flash технологиялари ёрдамида Web-саҳифа яратиш ва безаш. Web -саҳифаларга расмли, графикли маълумотларни жойлаштириш ва безаш, Web-саҳифаларда формалар яратиш ва безаш. Web-саҳифаларда анимациялар ва уларни ўрнатиш. Товушли маълумотлар ва улар билан ишлаш, Web-саҳифалар билан алоқаларни ўрнатиш имкониятлари.	16	6	10	8
Жами		120	68	52	50

Ўқув юклагаси ҳажми.

№	Машғулоти тури	Ажратилган соат		
		1- семестр	2- семестр	Жами
1	Маъруза	48	20	68
2	Амалий	30	20	52
4	Мустақил иш	34	16	50
Жами		112	56	170

Дастурнинг информатсион –услуги таъминоти.

Информатикага оид дарсликлар, ўқув қўўланмалари, монография, интернет маълумотлари дастурнинг информатсион-методик таъминотини ташкил этади.

Дастурдаги мавзуларни ўтишда таълимнинг замонавий методларидан кенг фойдаланиш, ўқув жараёнини педагогик технологиялар асосида ташкил этиш самарали натижа беради. Бу борада педагогик технологияларнинг “Муаммоли таълим” технологиясининг “Мунозарали дарс” методи, шунингдек, информатикага оид слайдлардан фойдаланиш назарда тутилади. Замонавий педагогик технологиялардан “Фикрлар хужуми”, “Ялпи фикрлар хужуми” усулларидан ва компьютер дастурлари, Лингво компьютер лугатларидан фойдаланилади.

Фанни ўрганиш мақсадида қуйидаги анъанавий ва илғор таълим бериш усулларини қўлланилган ҳолатда амалга оширилади: тезкор-сўров-тест сўровлари, дастурий таълим “давра суҳбатларини қўллаш, ишчанлик ўйинлари, коллективумлар, муаммоли ўқитиш, ўқитишда техник воситалардан фойдаланиш ва бошқалар қўлланилади.

АСОСИЙ АДАБИЁТЛАР:

1. Миррахимов А. Интернет ва ундан фойдаланиш асослари Тошкент 2001
2. Асадулина Р. Информатика . Кувасой 2000
3. Полвонов Ф. Информатика Фаргона 2002
4. Холматов Т Информатика Тошкент 2000
5. Ғуломов С.С. Шермухаммедов А.Т. Иктисодий информатика Ўзбекистон нашрети 1999
6. Ахмедов А. Тойлоков Н. Информатика Ўзбекистон Тошкент 2001
7. А Саттаров Б Қурбонбоев Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари Тошкент 1996

ҚЎШИМЧА АДАБИЁТЛАР:

1. Кучкаров А. Интернет Тошкент 2001
2. Програмное обеспечение персональнўх ЭВМ М: Наука 1998
3. С.А. Орипов, Ш.Р. Юсупов, И.Р. Камолов Бейсик дастурлаш тили Т.: Наука 1994
4. Рахмонкулова С.И. ИБМ ПС шахсий компьютерларида ишлаш 1996
5. Ливингстон Б. Еше о секретах Windows 1995
6. Комилов Ш. Учимся работот на Мисрософт Ексел 2002
7. Асадуллина Р. Информатика. Кувасой. 2000
8. А.Саттаров, Б.Курбоноев. Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.- Т.,Ўқитувчи.1996
9. С.А.Арипов Ш.Р.Юсупов И.Р.Камалов. Бейсик дастурлаш тили. – Т.:Наврўз.1994 й.
10. С.Абрамова,Е.Зима.Начало программирования на язўке Паскаль. М.Наука.1987
11. А.Абдуқодиров С.Ёқубов ва б.Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. Т.,Ўқитувчи.1985
12. В.И.Трошин. Программалаш асослари. Т.,Ўқитувчи. 1993 й.
13. Г.Григас. Программалаш асослари. Т.,Ўқитувчи. 1990 й.
14. Т.Х.Холматов, Н.И.Тойлоков. Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. – Т.:,2001
15. У.А.Назаров. Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.- Т.,Мехнат.2001
16. М.Арипов. Информатика ва ҳисоблаш техникаси (маъруза матни). Т.,Ўқитувчи.2001
17. Фигурнов В.Э. ИБМ ПС для пользователя. М.: Финансў и статистика. Юнити. 1997.